

NARODNE MOVINE

SLUŽBENI LIST SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Broj 54 – God. XXXVI (CXLII)

Zagreb, srijeda 31. prosinca 1980.

Poštarina plaćena u Pošti
41000 Zagreb

S A D R Ž A J

Strana

1011. Zakon o prostornom planiranju i uređivanju prostora	830
1012. Zakon o gradevinskom zemljištu	838
1013. Zakon o Zavodu za informatičku djelatnost Socijalističke Republike Hrvatske	847
1014. Zakon o plaćanju doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje radnika u 1981. godini	848
1015. Zakon o plaćanju doprinosa osiguranika – individualnih poljoprivrednika i drugih obveznika plaćanja doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje individualnih poljoprivrednika Hrvatske u 1981. godini	849
1016. Zakon o plaćanju doprinosa za doplatak za djece u 1981. godini	849
1017. Zakon o osiguranju sredstava za izvršenje obveze Socijalističke Republike Hrvatske za vraćanje anuiteta po kreditima danim Socijalističkoj Autonomnoj Pokrajini Kosovo iz sredstava Fonda federacije za kreditiranje brzeg razvoja privredno nedovoljno razvijenih republika i autonomnih pokrajina	850
1018. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o republičkim porezima	850
1019. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izdvajaju i raspoređivanju sredstava za zadovoljavanje stambenih potreba	853
1020. Zakon o izmjeni Zakona o utvrđivanju obveze udruživanja dijela sredstava društvene reprodukcije organizacija udruženog rada radi sudjelovanja u kreditiranju izgradnje elektroenergetskih objekata i postrojenja	855
1021. Budžet Socijalističke Republike Hrvatske za 1981. godinu	856
1022. Odluka o utvrđivanju opsega i prava na kupnju deviza na deviznom tržištu i rasporedu deviza za potrebe Socijalističke Republike Hrvatske u 1981. godini	883
1023. Odluka o garanciji Socijalističke Republike Hrvatske Privrednoj banci, Zagreb, za otplatu inozemnog kredita koji će koristiti DINA petrokemija u osnivanju, Rijeka, i INA – Industrija nafta, Zagreb, za financiranje kupnje opreme i usluga radi izgradnje petrokemijskog kompleksa na otoku Krku	885

Strana

1024. Odluka o potvrdi Odluke o izmjenama i dopunama Poslovnika o dodjeli republičkih nagrada znanstvenim radnicima i radu Odbora i komisija	886
1025. Društveni dogovor o zajedničkim uvjetima i mjerilima pri uređivanju posebne zaštite boraca, vojnih invalida i porodica palih i umrlih boraca, koja se uređuje općinskim propisima	886
1026. Društveni dogovor o zajedničkim uvjetima i mjerilima pri uređivanju posebne zaštite žrtava fašističkog terora, gradanskih žrtava rata, žrtava neprijateljskog djelovanja i članova njihovih porodica, koja se uređuje općinskim propisima	889

1011

Na temelju člana 389. Ustava Socijalističke Republike Hrvatske, donosim

U K A Z

o proglašenju Zakona o prostornom planiranju i uređivanju prostora

Proglašava se Zakon o prostornom planiranju i uređivanju prostora, koji je Sabor Socijalističke Republike Hrvatske donio na sjednici Vijeća udruženog rada 5. prosinca 1980. i Vijeća općina 20. i 21. studenoga i 24. prosinca 1980. godine.

Broj: 1514/1980
Zagreb, 30. prosinca 1980.

Predsjednik
Predsjedništva SR Hrvatske
Jakov Blažević, v. r.

Z A K O N

o prostornom planiranju i uređivanju prostora

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

Prostorno planiranje i uređivanje prostora temelji se na pravu i dužnosti radnih ljudi i građana da raspolažu prostorom za život i ljudski rad i da čuvaju prirodne i radom stvorene vrijednosti čovjekove okoline, sprečavaju

i otklanjaju štetne posljedice koje ugrožavaju te vrijednosti, te da osiguravaju društveni i privredni razvoj za zdrav, siguran i humaniziran život i rad sadašnjih i budućih generacija.

Član 2.

Prostorno planiranje sastavni je dio jedinstvenog sistema društvenog planiranja.

Prostornim planiranjem usmjerava se razmještaj i osigura uskladivanje svih funkcija u prostoru radi ostvarivanja ciljeva i interesa društveno-ekonomskog razvoja, ovisno o prostornim mogućnostima određenog područja.

Prostornim planiranjem štite se, unapreduju i razvijaju vrijednosti čovjekove okoline.

Prostorno planiranje je kontinuirana djelatnost koja se temelji na rezultatima znanstvenih istraživanja i praćenja stanja i razvoja u prostoru.

Član 3.

Uredovanjem prostora prostor se privodi namjenama utvrđenim prostornim planovima i drugim propisima.

Član 4.

Radni ljudi i građani u mjesnim zajednicama i radnici u organizacijama udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica s područja mjesne zajednice odlučuju o uredovanju naselja radi ostvarivanja svojih zajedničkih interesa za život i rad u mjesnoj zajednici.

Općina utvrđuje i provodi politiku uredovanja prostora svog područja.

Zajednica općina i Republika utvrđuju i provode politiku uredovanja prostora usmjeravanjem i uskladivanjem prostornog razvoja radi osiguravanja uvjeta za ravnomjeren razvoj svog područja.

Član 5.

U okviru svojih prava i dužnosti društveno-političke zajednice dužne su pri utvrđivanju i provođenju politike uredovanja prostora osigurati:

- sudjelovanje svih korisnika prostora u postupku utvrđivanja politike uredovanja prostora;

- uskladivanje interesa svih korisnika prostora ovise o zajedničkim ciljevima društveno-ekonomskog razvoja određenog područja radi osiguranja tome odgovarajućeg prostornog razvoja;

- jedinstveni postupak donošenja prostornih planova koji se donose za cijelo područje društveno-političke zajednice i njenih dugoročnih planova;

- kontinuirano praćenje ostvarivanja politike uredovanja prostora u odnosu na stanje u prostoru i ostvarivanje ciljeva društveno-ekonomskog razvoja;

- donošenje odgovarajućih prostornih planova i drugih propisa kojima se uređuju odnosi u oblasti uredovanja prostora kao i donošenje srednjoročnih planova uredanja prostora;

- provođenje prostornih planova i drugih propisa kojima se uređuju odnosi u oblasti uredovanja prostora.

Član 6.

Vrijednosti čovjekove okoline su pod posebnom zaštitom društva. Svi korisnici prostora dužni su prostor koristiti na način kojim se osiguravaju uvjeti za očuvanje i unapredavanje okoline i sprečavaju štetne posljedice koje bi ugrozile te vrijednosti.

II. PROSTORNO PLANIRANJE

1. Prostorni planovi

Član 7.

Prostornim planovima određuju se uvjeti uredenja prostora u skladu sa ciljevima i zadacima društveno-ekonomskog razvoja na određenom području.

Prostorni planovi su dugoročni, a provode se srednjoročnim planovima uredenja prostora.

Prostorni planovi obavezno sadrže i odredbe za njihovo provođenje.

Član 8.

Prostornim planom područja društveno-političke zajednice (u daljem tekstu: prostorni plan društveno-političke zajednice) utvrđuju se dugoročne osnove organiziranja i uredivanja prostora te zaštite i unapredavanje čovjekove okoline za područje te zajednice u skladu s ciljevima i zadacima koji se utvrde dugoročnim planom.

Društveno-političke zajednice dužne su donijeti prostorni plan iz stava 1. ovoga člana.

Ako prostorni plan gradske zajednice općina sadrži elemente prostornog plana općine, općine te zajednice nisu dužne donijeti prostorni plan.

Član 9.

Prostorni plan društveno-političke zajednice sadrži naročito:

- ciljeve i zadatke dugoročnog razvoja,
- osnovnu podjelu prostora po namjeni,
- sistem centralnog naselja s razmještajem stanovništva i funkcija u tim naseljima,
- prostorni raspored privrednih kapaciteta i sadržaja društvenih djelatnosti,
- sistem infrastrukturnih koridora i objekata, te način njihovog povezivanja sa sistemima susjednih područja,
- smjernice i mјere unapredavanja i zaštite čovjekove okoline, te mјere zaštite od ratnih opasnosti i od elemenarnih nepogoda,
- smjernice za izradu i provedbu prostornih planova užih područja.

Prostorni plan općine i gradske zajednice općina sadrži i podjelu prostora na gradevinska i druga područja.

Član 10.

Postupak izrade i utvrđivanje prijedloga prostornog plana društveno-političke zajednice provodi se prema odredbama Zakona o društvenom planiranju u Socijalističkoj Republici Hrvatskoj.

Odluku o izradi i odluku o donošenju prostornog plana iz stava 1. ovoga člana donosi skupština odgovarajuće društveno-političke zajednice.

Član 11.

Generalnim urbanističkim planom utvrđuju se dugoročne osnove organiziranja i uredenja područja grada ili drugog naselja na temelju i u skladu s prostornim planom općine odnosno gradske zajednice općina.

Generalnim urbanističkim planom može se u svrhu budućeg razvoja obuhvatiti šire područje od područja grada odnosno naselja za koje se donosi plan.

Generalni urbanistički plan donosi se obavezno za:

- grad odnosno naselje gradskog karaktera,
- naselje u kojem se nalazi sjedište općine.

Član 12.

Prostorni plan područja posebne namjene donosi se za područje odnosno dio područja jedne ili više općina sa za-

jedničkim prirodnim, povjesno-kulturnim ili drugim obilježjima koje zahtijeva poseban režim njegovog uredenja i korištenja.

Donošenje prostornog plana područja posebne namjene je obavezno u slučaju ako je to određeno zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovi zakona kojim se određeno područje proglašava područjem posebne namjene.

Član 13.

Provedbenim planom detaljno se određuju uvjeti i način uredenja prostora.

Provedbeni plan izraduje se i donosi u skladu s prostornim planom šireg područja odnosno odlukom o gradevinskom području (član 43).

Član 14.

Provedbeni planovi su:

- provedbeni urbanistički plan i
- plan uredenja manjeg naselja.

Član 15.

Provedbeni urbanistički plan donosi se obavezno za:

– dio područja grada ili naselja gradskog karaktera na kojem će se u srednjoročnom razdoblju urediti gradevinsko zemljište radi izgradnje stambenih i drugih objekata;

– naselja, dijelove naselja ili prostorne zone koje su utvrđene kao kulturno dobro ili su pod posebnom zaštitom;

– gradove i naselja gradskog karaktera koji se nalaze unutar parka prirode.

Član 16.

Plan uredenja manjeg naselja donosi se za naselja za koje nije obavezno donošenje generalnog urbanističkog plana.

Član 17.

Provedbeni urbanistički plan ili plan uredenja manjeg naselja donosi se obavezno za područja izvan gradova i naselja gradskog karaktera na kojima se predviđa stambena ili druga kompleksna izgradnja.

Član 18.

U cilju planiranja razvoja određenog područja skupština općine odnosno gradske zajednice općina može donijeti i druge prostorne planove osim onih koji su propisani ovim zakonom (plan infrastrukturnog pojasa, urbanistički projekat i dr.).

Član 19.

Odluku o izradi i odluku o donošenju generalnog urbanističkog plana odnosno prostornog plana područja posebne namjene donosi skupština općine, a za gradsku zajednicu općina skupština te zajednice, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Odluku o izradi i odluku o donošenju provedbenog plana i prostornih planova iz člana 18. ovoga zakona donosi skupština općine.

Odluka o izradi provedbenog plana može se donijeti u toku izrade generalnog urbanističkog plana.

Član 20.

Odlukom o izradi prostornog plana utvrđuje se način izrade i donošenja plana, sadržaj plana, osim sadržaja koji je utvrđen prema odredbi člana 9. ovoga zakona, određujući uvjeti i način sudjelovanja mjesnih zajednica, organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija

i zajednica u postupku utvrđivanja ciljeva prostornog razvoja odnosno ciljeva koji se provedbenim planom trebaju ostvariti. Istim odlukom određuje se i način organiziranja i vrijeme trajanja javne rasprave o prijedlogu plana i odlučuje o drugim pitanjima koja se odnose na sadržaj, izradu i donošenje određenog plana.

Član 21.

Skupština općine dužna je prije donošenja prostornog plana razmotriti dostavljene primjedbe odnosno mišljenja mjesnih zajednica, organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica na prijedlog plana, kao i dati obrazloženje za one primjedbe i prijedloge koji nisu usvojeni.

Provedbeni plan kojim se određuju uvjeti i način uredenja prostora za područje mjesne zajednice ili njenog dijela ne može se donijeti ako ga prethodno nije prihvatile skupština mjesne zajednice.

U slučaju iz stava 2. ovoga člana skupština općine može donijeti provedbeni plan ako su razlozi zbog kojih plan nije prihvacen u suprotnosti s planom namjene površina ili sa smjernicama i programskim elementima za izradu provedbenih planova utvrđenim općinskim prostornim planom, generalnim urbanističkim planom ili prostornim planom gradske zajednice općina odnosno ako se provedbeni plan donosi za područje za koje nije donesen ni jedan od navedenih planova koji sadrže programske elemente i plan namjene površina.

Član 22.

Skupština gradske zajednice općina, u skladu s odredbama ovoga zakona, te na osnovi uskladih stavova svih općina te zajednica, može pobliže propisati sadržaj, način izrade i postupak donošenja provedbenih planova.

Član 23.

Prostorni planovi izraduju se na topografskim odnosno katastarskim podlogama.

Mjerila podloga iz stava 1. ovoga člana za određene prostorne planove propisati će republički organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja.

Član 24.

Odluka o izradi i odluka o donošenju prostornog plana s provedbenim odredbama objavljaju se u službenom glasilu društveno-političke zajednice koja je donijela plan.

Član 25.

Društveno-političke zajednice dužne su pratiti provođenje prostornih planova i te planove mijenjati ili dopunjavati ako se na osnovi istraživanja kao i drugih saznanja utvrde takve promjene koje bitno utječu na postojeće odnose u prostoru ili ako pojedina prostorna rješenja u donesenim planovima više ne odgovaraju društvenim interesima.

Prostorne planove treba mijenjati ili dopunjavati radi njihova uskladivanja s utvrđenim ciljevima i zadacima društveno-ekonomskog razvoja kao i radi uskladivanja s prijedlozima kasnijih prostornih planova.

Ako su prostorni planovi neusklađeni primjenjivat će se plan šireg područja.

Član 26.

Odredbe ovoga zakona koje se odnose na donošenje prostornih planova primjenjuju se i na postupak izmjene i dopune tih planova.

Član 27.

U svrhu provođenja prostornih planova i osiguranja izgradnje u srednjoročnom razdoblju skupština općine od-

nosno gradske zajednice općina donosi kao sastavni dio svog srednjoročnog društvenog plana srednjoročni plan uredenja prostora.

Srednjoročnim planom uredenja prostora utvrđuju se naročito:

- područja i dinamika izgradnje objekata, ovisno o namjeni prostora, a u skladu s ciljevima društveno-ekonomskog razvoja,

- izvori, konstrukcija financiranja i investitori izgradnje komunalnih objekata,

- radovi i poslovi u vezi s pripremom zemljišta za izgradnju predviđenu ovim planom te za stambenu i drugu izgradnju u naредnom srednjoročnom razdoblju i visina sredstava potrebnih za financiranje tih radova i poslova.

Član 28.

Republika može kao sastavni dio svog srednjoročnog društvenog plana donijeti smjernice za srednjoročno uredenje prostora svog područja, a zajednica općina donosi te smjernice na temelju i u skladu s dogовором опćina te zajednice.

Član 29.

Društveno-političke zajednice dužne su osigurati finansijska sredstva potrebna za izradu i donošenje prostornih planova kao i za kontinuirano praćenje njihovog provodenja. Za izradu prostornih planova mogu se potrebna sredstva osigurati pod uvjetima i na način utvrđen dogоворom korisnika prostora.

2. Obavljanje poslova vezanih uz prostorno planiranje i uređivanje prostora

Član 30.

Društveno-političke zajednice dužne su osigurati obavljanje poslova u vezi s prostornim planiranjem i uređivanjem prostora na način određen zakonom i drugim propisima donesenim na osnovi zakona.

Poslovi iz stava 1. ovoga člana su poslovi od posebnog društvenog interesa.

Član 31.

Skupština općine može radi organiziranja poslova i zadataka općine utvrđenih u članu 5. ovoga zakona imenovati ovlaštenog urbanistu.

Aktom o imenovanju ovlaštenog urbaniste utvrđuju se njegova prava i dužnosti.

Član 32.

Stručne poslove u vezi s pripremom, izradom, provedbom i praćenjem prostornih planova društveno-politička zajednica povjerava organizacijama udruženog rada registriranim za ovu djelatnost s kojima je uredila medusobne odnose na rok koji osigurava kontinuitet planiranja, odnosno organu ili organizaciji koju, u skladu s odredbama Zakona o upravi, ta zajednica osnuje za obavljanje tih poslova.

3. Dokumentacija prostora

Član 33.

U cilju osiguravanja podataka koji su od važnosti za kontinuirano praćenje stanja u prostoru, za izradu prostornih planova i drugih propisa kojima se uredaju pitanja vezana za uređivanje prostora kao i radi praćenja njihovog provodenja vodi se dokumentacija prostora.

Svatko ima pravo uvida u dokumentaciju prostora osim u onaj njen dio koji se prema posebnim propisima ne daje na javni uvid.

Član 34.

Dokumentacija prostora vodi se kao:

- dokumentacija prostornih planova i podataka od značaja za prostor,
- katastar elemenata prostora.

Republički organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja propisat će način vodenja i sadržaj podataka dokumentacije prostora.

Član 35.

Dokumentaciju prostora vode organi uprave općine, zajednice općina, gradske zajednice općina i Republike nadležni za poslove prostornog planiranja.

Organj, organizacije i zajednice koji posjeduju, prikupljaju ili obradjuju podatke od značaja za dokumentaciju prostora, dužni su te podatke dostavljati organu koji vodi dokumentaciju prostora.

III. ZAŠTITA I UNAPREDIVANJE ČOVJEKOVE OKOLINE U PROSTORNOM PLANIRANJU I UREĐIVANJU PROSTORA

Član 36.

U prostornom planu društveno-političke zajednice, u generalnom urbanističkom planu i u prostornom planu područja posebne namjene moraju biti odredene granice dopustivosti ugrožavanja čovjekove okoline na području zahvata plana. Svaka komponenta prostora mora biti provjerena sa stanovišta zaštite čovjekove okoline.

Član 37.

Mjere zaštite i unapredivanja čovjekove okoline utvrđuju se:

- prostornim planovima i uvjetima uredenja prostora;
- zakonima, odlukama skupština društveno-političkih zajednica i drugim propisima;
- planovima razvoja organizacija udruženog rada i drugih samoupravnih organizacija i zajednica, a posebno društvenim planovima društveno-političkih zajednica i mjesnih zajednica;
- samoupravnim općim aktima.

Član 38.

U cilju zaštite i unapredivanja čovjekove okoline na određenom prostoru prostornim planom se utvrđuju osobito vrijedna područja i ugroženi dijelovi čovjekove okoline i određuju mjere zaštite i saniranja tih područja.

Član 39.

Osobito vrijedna područja su pod posebnom zaštitom radi očuvanja njihovog prirodnog izgleda ili njihovog povijesnog i kulturnog identiteta i omogućavanja njihovog korištenja i unapredivanja za potrebe sadašnjih i budućih generacija.

Osobito vrijedna područja određuju se prostornim planom odnosno zakonom ili drugim propisom donesenim na osnovi zakona.

Osobito vrijedna područja su:

- zaštićeni objekti i dijelovi prirode;
- spomenički kompleksi, povijesne sredine i urbanističke odnosno ruralne cjeline;
- more, vode i njihove obale;
- poljoprivredno zemljište;
- nalazišta ruda i šume;
- ostala područja koja prostornim planom odredi društveno-politička zajednica.

Član 40.

Morska obala i obale voda ne smiju se zauzeti, niti ograditi, niti se na njima smije graditi ili izvoditi bilo kakve druge radove, ukoliko to nije predvideno prostornim planom odnosno zakonom ili s njima u skladu.

Do morske obale i obale voda treba osigurati pristup kao i prolaz uz obalu.

Član 41.

Prostornim planom općine odnosno posebnom odlukom skupštine općine dok takav plan ne bude donesen utvrđuje se, zavisno o konfiguraciji i drugim karakteristikama terena kao i o namjeni površina i izgradenosti, zaštitni obalni pojas uz morskou obalu i obalu osobito vrijednih voda.

Granice zaštitnog obalnog pojasa utvrđuju se na kopiji katastarskog plana.

Član 42.

Za ugrožene dijelove čovjekove okoline prostornim planom određuju se mjere zaštite naročito u cilju:

a) zaštite prirodne sredine, i to:

- zaštitom zraka od zagadivanja,
- zaštitom voda i mora od zagadivanja,
- racionallim korištenjem voda,
- zaštitom tla od zagadivanja,
- zaštitom šuma od zagadivanja i neracionalnog korištenja,

– zaštitom nalazišta ruda od zagadivanja i neracionalnog korištenja,

– zaštitom od prekomjerne buke,

– odstranjivanjem krutog i tekućeg otpada;

b) zaštite urbane, ruralne i druge kulturno-povijesne sredine;

c) zaštite od elementarnih i drugih nepogoda;

d) zadovoljavanja radnih i životnih potreba ljudi (držvenog standarda i standarda stanovanja).

IV. UREDIVANJE PROSTORA**1. Zajedničke odredbe****Član 43.**

Gradovi i druga naselja mogu se izgradivati samo na gradevinskom području.

Gradevinsko područje u smislu ovoga zakona je područje koje je prostornim planom općine odnosno, dok se takav plan ne doneše, posebnom odlukom skupštine općine određeno za izgradnju i razvoj grada ili drugog naselja.

Odlukom iz stava 2. ovoga člana određuju se uvjeti uređenja prostora unutar granica područja obuhvaćenog tom odlukom.

Granice gradevinskog područja utvrđuju se na kopiji katastarskog plana u pravilu granicama katastarskih čestica.

Član 44.

Izvan gradevinskog područja može se odobriti izgradnja onih objekata koji se, obzirom na svoju namjenu, grade van gradevinskog područja (objekti infrastrukture; objekti za preradu mineralnih sirovina, vojni i drugi objekti od interesa za narodnu obranu, rekreacioni, zdravstveni i slični objekti te pojedinačni gospodarski objekti poljoprivrednih proizvođača) kao i rekonstrukcija postojećih stambenih objekata.

Odredba stava 1. ovoga člana ne primjenjuje se na objekte u vlasništvu gradana koji se koriste za odmor i oporavak.

Član 45.

U zaštitnom obalnom pojasu smije se gradići samo na osnovi provedbenog plana.

Član 46.

Prostornim planom odnosno odlukom skupštine općine, ovisno o dinamici ostvarenja određenog prostornog plana, utvrđuju se slučajevi i uvjeti kada se radi osiguranja neophodnih uvjeta života i rada, može izuzetno dozvoliti rekonstrukcija postojećih objekata, koja nije u skladu s namjenom utvrđenom prostornim planom, kao i rekonstrukcija postojećih objekata na području zaštitnog obalnog pojasa za koje nije donesen provedbeni plan.

2. Uvjeti uređenja prostora**Član 47.**

Svako građenje kao i obavljanje drugih radova na površini odnosno iznad ili ispod površine zemlje, vode ili mora kojim se mijenja stanje u prostoru mora biti u skladu s uvjetima uređenja prostora.

Član 48.

Uvjeti uređenja prostora utvrđuju se na osnovi prostornih planova, zakona, odluka i drugih propisa donesnih na osnovi zakona.

Član 49.

Uvjetima uređenja prostora utvrđuju se uvjeti izgradnje objekta i uvjeti uređenja zemljišta, a po potrebi i uvjeti načina korištenja objekta i zemljišta, kojih se treba pridržavati pri izgradnji odnosno uređenju zemljišta.

Uvjeti uređenja prostora sadrže:

- podatke iz plana odnosno odluke o gradevinskom području s urbanističko-tehničkim uvjetima;
- posebne uvjete građenja u slučajevima kada je to propisano posebnim zakonom i propisima donesenim na osnovi zakona.

Član 50.

Urbanističko-tehničkim uvjetima, ovisno o vrsti objekta, utvrđuju se naročito:

- oblik i veličina gradevinske parcele;
- gradevinska linija;
- površina unutar koje se može razviti tlocrt objekta s udaljenostima te površine od granica parcele i s maksimalnom i minimalnom izgradenosti parcele;
- mjesto i način priključivanja parcele na komunalne objekte i javni put;
- namjena objekta;
- maksimalna ili obavezna visina objekta mjerena od određene niveliacione kote i broj etaža;
- vrsta krova, a po potrebi nagib i vrsta pokrova;
- uvjeti za arhitektonsko oblikovanje;
- uvjeti za smještaj vozila;
- uvjeti za izgradnju ograda, a prema potrebni i za izgradnju pomoćnih objekata;
- uvjeti za zaštitu okoline i oblikovanje okoliša;
- uvjeti za izgradnju skloništa.

Član 51.

Posebne uvjete građenja, koji nisu sadržani u prostornom planu, iz oblasti vodoprivrede, zdravstva, prometa i veza, energetike, zaštite od požara, narodne obrane, fizičke kulture, zaštite spomenika kulture, zaštite prirode i drugih oblasti dužan je organ nadležan za utvrđivanje uvjeta uređenja prostora.

denja prostora zajednički utvrditi sa svim organima i organizacijama koji utvrđuju te posebne uvjete na osnovi posebnih zakona i drugih propisa donesenih na osnovi zakona.

Ako na temelju posebnog zakona ili propisa donesenog na osnovi zakona treba za izradu tehničke dokumentacije pribaviti prethodnu suglasnost, ova suglasnost treba sadržavati i uvjete u skladu s kojima će se izraditi tehnička dokumentacija.

Član 52.

Na području za koje nije donesen provedbeni plan uvjeti uredenja prostora za stambene, poslovne i druge objekte mogu se utvrditi samo u slučaju ako su prethodno utvrđeni uvjeti uredenja prostora za prometnice.

Član 53.

U postupku izdavanja odobrenja za eksploataciju industrijskih, mineralnih i ostalih sirovina moraju se utvrditi uvjeti uredenja prostora kojima se određuju sanacioni radovi koje je potrebno provesti da bi se otklonili poremećaji u prostoru nastali zbog eksploatacije.

Korisnik eksploatacionog polja dužan je sanacione radeve iz stava 1. ovoga člana izvršiti prema sanacionom planu koji je odobrila skupština općine. Ukoliko korisnik tako ne postupi te će radeve izvršiti nadležni organ općine na trošak korisnika eksploatacionog polja.

Član 54.

U slučaju izgradnje objekta na zaštićenom području ili objekta čija bi izgradnja bitno utjecala na urbane, oblikovne i prirodne vrijednosti određenog područja kao i izgradnje objekta koji ima šire društveno-ekonomsko značenje, odlukom izvršnog vijeća skupštine općine može se investitora obvezati da izradi prijedlog za idejno-arhitektonsko i urbanističko rješenje gradenja toga objekta prije nego se za taj objekt utvrde uvjeti uredenja prostora.

Član 55.

Za objekte čijim bi se gradenjem, upotrebotom ili tehnologijom rada mogle narušiti vrijednosti čovjekove okoline ili koji bi nepovoljno djelovali na razvoj drugih djelatnosti odnosno na zdravlje ljudi, kao i za objekte odredene posebnim propisima, uvjeti uredenja prostora utvrđuju se, u skladu s posebnim uvjetima zaštite okoline, nakon što je investitor pribavio studiju o utjecaju tog gradenja, upotrebe objekta ili tehnologije rada na postojeće stanje čovjekove okoline utvrđene prostornim planom.

Pri izradi studije iz stava 1. ovoga člana treba osigurati koordinaciju odgovarajućih znanstvenih odnosno istraživačkih organizacija udruženog rada.

Ocjenu studije iz stava 1. ovoga člana daje posebna stručna komisija koju za određene objekte imenuje izvršno vijeće skupštine društveno-političke zajednice.

Član 56.

Uvjeti uredenja prostora za stambenu izgradnju te za objekte javne namjene kao i za javne pješačke površine, moraju sadržavati uvjete kojima se sprečava stvaranje arhitektonskih i urbanističkih barijera pri upotrebi invalidskih kolica.

Uvjeti uredenja prostora za stambene objekte i objekte javne namjene više od osam katova mogu se utvrditi samo na temelju provedbenog urbanističkog plana koji sadrži posebno obrazloženje za prekoračenje te visine.

Član 57.

Ako je na katastarskoj čestici koja nije obuhvaćena provedbenim planom potrebno utvrditi koji dio zemljišta

te čestice služi redovnoj upotrebi postojećeg objekta, uvjetima uredenja prostora utvrđuje se veličina gradevinske parcele koja pripada tom objektu.

Član 58.

Uvjete uredenja prostora za područja za koja je donesen provedbeni plan, i za ostala područja utvrđena kao gradevinska osim za gradove i naselja gradskog karaktera, utvrđuje općinski organ uprave nadležan za prostorno planiranje i uređivanje prostora.

Za područja gradova i naselja gradskog karaktera za koja nije donesen provedbeni plan kao i za ostala područja za koja nije donesen provedbeni plan ili nisu utvrđena kao gradevinska, u slučajevima kada je gradenje prema odredbama ovoga zakona dozvoljeno, uvjete uredenja prostora utvrđuje izvršno vijeće skupštine općine na prijedlog stručne komisije koju imenuje ovo vijeće.

Uvjete uredenja prostora za izgradnju objekata koji su određeni Prostornim planom Socijalističke Republike Hrvatske kao objekti od važnosti za Republiku, utvrđuje republički organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja u suradnji sa skupštinom općine na čijem se području predviđa izgradnja takvog objekta.

Član 59.

Odlukom o izradi provedbenog plana skupština općine može propisati da se na određenom području, za koje je u toku izrada, izmjena ili dopuna tog plana, ne može graditi niti utvrđivati uvjete uredenja prostora. Ovo ograničenje može trajati najduže tri godine.

Član 60.

O uvjetima uredenja prostora utvrđenim na način iz člana 58. ovoga zakona izdaje se, na zahtjev stranke ili drugog organa, uvjerenje najkasnije u roku mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva odnosno u roku od dva mjeseca ako te uvjeti određuje izvršno vijeće skupštine općine ili nadležni republički organ uprave.

3. Uredenje gradevinskog zemljišta

Član 61.

Gradevinsko zemljište se uređuje u cilju njegovog osposobljavanja za gradenje i rekonstrukciju stambenih, privrednih i drugih objekata odnosno za sanaciju izgradenih dijelova naselja.

Uredenje gradevinskog zemljišta u smislu ovoga zakona obuhvaća:

- pripremu zemljišta za izgradnju i
- izgradnju komunalnih objekata i uredaja.

Član 62.

Priprema zemljišta za izgradnju obuhvaća:

- uredenje imovinsko-pravnih odnosa s vlasnicima odnosno korisnicima nekretnina,
- izradu provedbenih planova,
- izrade parcelacionih elaborata,
- rušenje postojećih objekata i uredaja, odvoz materijala i premještanje postojećih nadzemnih i podzemnih instalacija,
- sanacione radeve na zemljištu,
- izradu dokumentacije koja je potrebna za obavljanje radeva na spomeniku kulture, kao i mjere zaštite posebno zaštićenih objekata prirode i spomenika kulture koji bi mogli biti ugroženi radevima na pripremi zemljišta.

Radovi i poslovi u vezi s pripremom gradevinskog zemljišta za izgradnju financiraju se sredstvima općine ostvarenim iz naknade troškova za pripremu gradevin-

skog zemljišta za izgradnju i iz sredstava rente koja nastaje na gradevinskom zemljištu, a zahvaća se prema odredbama posebnih zakona.

Općina je dužna organizirati i osigurati obavljanje rada i poslova iz stava 2. ovoga člana utvrđenih srednjoročnim planom uređenja prostora.

U organiziranju obavljanja rada i poslova odgovarajuće se primjenjuje odredba člana 32. ovoga zakona.

U cilju privodenja zemljišta namjeni utvrđenoj prostornim planom rušenje objekta koji je u društvenom vlasništvu provodi se na temelju rješenja općinskog organa uprave nadležnog za poslove gradevinarstva.

Član 63.

Izgradnja odnosno uređenje komunalnih objekata i uredaja obuhvaća:

- ceste i ulice u naselju, uključujući i donji stroj za gradска šinska vozila, pločnike i pješačke prijelaze, trgove, skverove i javna parkirališta u naselju;
- objekte javne rasvjete;
- zelene površine u naselju, parkove, pješačke staze, nasade, travnjake, terene za dječja igrališta, javne higijenske objekte i groblja;
- uredaje za odvod površinskih i otpadnih voda te njihovo pročišćavanje;
- objekte potrebne za opskrbu naselja vodom, za distribuciju električne, toplinske i plinske energije u naselju;
- objekte potrebne za obavljanje poštanske, telegrafске i telefonske djelatnosti u naselju;
- lučice i marine;
- deponije i objekte za preradu i uništavanje otpadaka iz naselja.

4. Parcelacija gradevinskog zemljišta

Član 64.

Parcelacija zemljišta unutar granica gradevinskog područja kao i gradevinskog zemljišta izvan tog područja može se provoditi samo u cilju osnivanja gradevinskih parcela.

Gradevinske parcele osnivaju se u skladu s uvjetima uređenja prostora, a tehnički se označavaju parcelacionim elaboratom izrađenim na temelju i u skladu s tim uvjetima.

Gradevinska parcela mora imati neposredan pristup s javno prometne površine, te površinu i oblik koji omogućuje izgradnju i korištenje te parcele.

Član 65.

Akt o parcelaciji gradevinskog zemljišta ne može se provesti u katastru zemljišta i zemljišnoj knjizi bez potvrde organa nadležnog za utvrđivanje uvjeta uređenja prostora da je parcelacioni elaborat izrađen u skladu s uvjetima uređenja prostora.

Fizička dioba gradevinskog zemljišta koja nije u skladu s uvjetima uređenja prostora ne smatra se parcelacijom toga zemljišta u smislu ovoga zakona niti se takva dioba može provesti u katastru zemljišta i zemljišnim knjigama.

V. NADZOR

Član 66.

Nadzor nad primjenom odredaba ovoga zakona i drugih propisa donesenih na osnovi ovoga zakona vrše republički organi uprave i organi uprave zajednice općina nadležni za poslove prostornog planiranja i organi uprave društveno-političkih zajednica nadležni za poslove grade-

vinsko-urbanističke inspekcije, svaki u okviru svoje nadležnosti.

Član 67.

Gradevinsko-urbanistički inspektor predložit će republičkom organu uprave nadležnom za poslove prostornog planiranja da po pravu nadzora poništi gradevinsku dozvolu kojom je odobreno građenje objekta protivno prostornom planu odnosno odluci o gradevinskom području ili uvjetima uređenja prostora, zakonu ili drugom propisu kojim se odreduje uređivanje prostora.

Rješenje o poništenju iz stava 1. ovoga člana može se donijeti u roku godine dana od kada je gradevinska dozvola postala konačna u upravnom postupku.

Član 68.

Gradevinsko-urbanistički inspektor odredit će rušenje objekta koji se gradi ili je izgrađen bez gradevinske dozvole ili je izgrađen na temelju gradevinske dozvole koja je kasnije poništena:

- ako je namjena objekta protivna namjeni prostora odnosno namjeni površina utvrđenoj prostornim planom ili odlukom o gradevinskom području za zemljište na kojem se nalazi;
- ako je izgrađen na području zaštitnog obalnog pasa za koji nije donesen provedbeni plan ili na području za koje je zakonom ili propisom donesenim na osnovi zakona zabranjena izgradnja;
- ako je izgrađen u skladu s utvrđenom namjenom prostora odnosno namjenom površina ali protivno uvjetima uređenja prostora ukoliko organ nadležan za utvrđivanje tih uvjeta prethodno ne utvrdi da se ti uvjeti mogu prilagoditi izgradenom objektu.

Kada se u slučaju iz stava 1. alineja 3. ovoga člana prilikom prilagodavanja uvjeta uređenja prostora izgrađenom objektu utvrdi da se ti uvjeti mogu prilagoditi samo za dio izgradenog objekta, odredit će se rušenje cijelog objekta ukoliko po naredenju inspektora investitor u određenom roku ne usklađi izgrađeni objekt s naknadno utvrđenim uvjetima.

Rušenje izgrađenog objekta u smislu stava 1. ovoga člana inspektor će odrediti samo ukoliko je taj objekt izgrađen poslije 15. veljače 1968.

Smatrat će se, u smislu stava 3. ovoga člana, da je objekt izgrađen danom od kada se počne koristiti.

U slučaju iz stava 1. alineja 1. i 2. ovoga člana žalba ne odgada izvršenje rješenja.

Član 69.

Gradevinsko-urbanistički inspektor odredit će:

- obustavu građenja objekta za koji je izdana gradevinska dozvola ako ustanovi da se objekt gradi ili rekonstruira u skladu s tom dozvolom ali protivno prostornom planu, zakonu ili drugim propisima kojima se odreduje uređivanje prostora;
- obustavu rada kojima se mijenja stanje u prostoru ako se ti radovi izvode protivno uvjetima uređenja prostora.

Odredivanjem obustave građenja u slučaju iz stava 1. alineja 1. ovoga člana gradevinsko-urbanistički inspektor je dužan istovremeno postupiti u smislu odredbe člana 67. stava 1. ovoga zakona.

Ako investitor objekta odnosno rada iz stava 1. ovoga člana ne postupi po naredbi gradevinsko-urbanističkog inspektora investitor će se na izvršenje prisiliti novčanom kaznom koju će odrediti inspektor.

Novčana kazna iz stava 3. ovoga člana ne može biti manja od 20.000 niti veća od 50.000 dinara. Svaka kasnija

prisilna novčana kazna može biti ponovno izrečena u istoj svoti.

Novčanu kaznu iz stava 3. ovoga člana izvršuju organi nadležni za izvršenje novčanih kazni izrečenih za prekršaj. Ova kazna se naplaćuje u korist općine na čijem području se vrši gradenje.

U slučaju iz stava 1. ovoga člana žalba ne odgada izvršenje rješenja.

Član 70.

Ako gradevinsko-urbanistički inspektor utvrdi da se organ odnosno organizacija koja izrađuje određeni prostorni plan pri njegovoj izradi nije pridržavala odredaba zakona kao i drugih propisa donesenih na osnovi zakona kojima se određuje način izrade i sadržaj prostornih planova, naredit će tom organu ili organizaciji da u određenom roku ukloni te nepravilnosti i o tome obavijestiti skupštinu društveno-političke zajednice koja donosi odnosni plan.

VI. KAZNENE ODREDBE

Član 71.

Novčanom kaznom od 30.000 do 500.000 dinara kaznit će se za privredni prijestup organizacija udruženog rada ili druga pravna osoba:

1. ako izrađuje plan, a za njegovu izradu nije registrirana (član 32);

2. ako obavlja parcelaciju zemljišta protivno odredbama ovoga zakona (član 64).

Za radnje iz stava 1. ovoga člana kaznit će se za privredni prijestup novčanom kaznom od 20.000 do 50.000 dinara i odgovorna osoba u organizaciji udruženog rada ili drugoj pravnoj osobi.

VII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72.

Prostorne planove odnosno odluke donesene u skladu s propisima koji su važili do stupanja na snagu ovoga zakona, uskladit će se s odredbama ovoga zakona.

Postojeći regionalni prostorni plan donesen prema odredbama Zakona o prostornom uređenju i korištenju gradevinskog zemljišta (»Narodne novine«, br. 14/73) čije se granice područja zahvata podudaraju s područjem zajednice općina, smatrat će se u smislu ovoga zakona prostornim planom zajednice općina.

Postojeći urbanistički plan donesen prema odredbama Zakona o prostornom uređenju i korištenju gradevinskog zemljišta (»Narodne novine«, br. 14/73) smatrat će se u smislu ovoga zakona generalnim urbanističkim planom.

Postojeći urbanistički projekt donesen prema odredbama Zakona o prostornom uređenju i korištenju gradevinskog zemljišta (»Narodne novine«, br. 14/73) ostaje i dalje na snazi.

Član 73.

Skupština općine dužna je za područja za koja je prema odredbi člana 15. ovoga zakona određeno obavezno donošenje provedbenih planova, te planove donijeti u roku tri godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Ako skupština općine ne postupi prema odredbi stava 1. ovoga člana, na području za koje nije donesen provedbeni plan neće se moći graditi dok se takav plan ne doneše.

Član 74.

Skupština općine, u smislu odredbe člana 43. stava 2. ovoga zakona, utvrdit će gradevinska područja u roku dve godine od dana stupanja na snagu ovoga zakona.

Ukoliko skupština općine ne postupi po odredbi stava 1. ovoga člana, na dijelovima područja naselja za koje nije donesen provedbeni plan neće se moći graditi dok se takva odluka ne doneše.

Član 75.

Do donošenja plana ili posebne odluke iz člana 41. stava 1. ovoga zakona pod zaštitnim obalnim pojasom uz more smatra se pojas u širini od 500 metara odnosno uz obale osobito vrijednih voda pojas u širini od 200 metara.

Član 76.

Republički organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja donijet će u roku 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona:

– propise iz člana 23. stava 2. i člana 34. stava 2. ovoga zakona;

– bliže propise o mjerama zaštite i unapređivanja čovjekove okoline u prostornom planiranju i uređivanju prostora;

– bliže propise o mjerama zaštite od elementarnih nepogoda i ratnih opasnosti u prostornom planiranju i uređivanju prostora;

– bliže propise o sadržaju i načinu izrade prostornih planova;

– bliže propise o prostornim standardima, urbanističko-tehničkim uvjetima i normativima;

– propise o objektima koji se smatraju od važnosti za Republiku, do stupanja na snagu izmjena i dopuna Prostornog plana Socijalističke Republike Hrvatske.

Propise iz stava 1. alineja 3. ovoga člana republički organ uprave nadležan za poslove prostornog planiranja donijet će u sporazumu s republičkim organom uprave nadležnim za poslove narodne obrane.

Član 77.

Danom stupanja na snagu ovoga zakona prestaje važiti Zakon o prostornom uređenju i korištenju gradevinskog zemljišta (»Narodne novine«, br. 14/73) i odredba člana 118. stava 1. točke 3. alineje 1. Zakona o izgradnji objekata (»Narodne novine«, br. 20/75).

Član 78.

Postupak u kojem je donesena odluka po gradevinsko-urbanističkom inspektoratu prema odredbama Zakona o prostornom uređenju i korištenju gradevinskog zemljišta (»Narodne novine«, br. 14/73) nastavit će se i završiti prema odredbama tog zakona.

Član 79.

Ovaj zakon stupa na snagu osmoga dana nakon objave u »Narodnim novinama«.

Broj: 1088 – 1980

Zagreb, 24. prosinca 1980.

S A B O R
SOCIJALISTIČKE REPUBLIKE HRVATSKE

Predsjednik

Vijeća udruženog rada

Gojko Šteković, v. r.

Predsjednik Sabora

Jure Bilić, v. r.

Predsjednik

Vijeća općina

Ivo Vrhovec, v. r.